

Baýlyk

Category: Halk döredijiligi we rowaýatlar, Kitapcy

написано kitapcy | 22 января, 2025

Baýlyk Halkyň hazynasyndan

► BAÝLYK

Bir daýhanyň iki sany ogly bar eken. Olar:

– Ata, biz dünýä aýlanjak, rysgal-döwletimizi agtarjak, bagtymyzy synap görjek, başarmasak, gallaç galsak, geleris. Seniň ýoluňy dowam ederis – diýip, obadan başyny alyp çykyp gidipdirler.

Allanyň gudraty bilen bularyň öňünden ýagşyzada çykypdyr:

– Oglanlar, siz bir döwletli daýhanyň çagalary, näme dileseňiz diläň, bitirmek biz bilen – diýipdir. Oglanlaryň bedew atlysy:

– Ýaşuly, taňryýalkasyn, men dünýä dileg edip, günümi dolamaga gelemok, kelläm bar, süňňüm sagat, har bolsam, garagym çyksyn – diýipdir.

– Bar, ýigit, Alla işiňi oňarsyn! – diýip, ýagşyzada oňa ak pata beripdir. Doganlaryň ýabylysy:

– Ýagşy duşduňyz. Men бүтін өmrüme atam ýaly sermenip ýörmäýin. Baýlyk bereweri – diýipdir.

– Bolýar, ynha, şu derýadan geç, dagyň gowagyna bararsyň weli, bir derweze bardyr. Şol derwezäni aç-da, al baýlygy – diýip, goluna açar tutdurypdyr. Soňra-da:

– Menden saňa sargyt-öwüt bolsun, baýlyk almaga baraňda, hergiz esasy zatlary unudaýmagyn! – diýipdir.

Baýlygyň nirededigi anyk aýdylansoň, gije-gündiz baýlygy arzuwlap ýören ýigit onuň öwüt-ündew bererine garaşar durarmy, ol eýýäm geýimlerini çykaryp, açary agzyna dişläp, derýa urup, hanha ol kenardan çykyp barýarmyşyn. Ol ýigit ýagşyzadanyň aýdyşy ýaly, gowaga barýar, derwezäni açýar. Görse, gowagyň içi durşuna baýlyk bolup ýatyrmyş. Hany, indi bu çaşyp ýatan baýlyklary alyp gitmäge halta, çuwal! Şonda ýigit esasy zady unudandygyny bilip galýar. Her hal ol owurdyny, goşawuçlaryny altyndan dolduryp, derwezeden daşa çykypdyr. Soňra ýañadan içine girjek bolupdyr. Emma derweze ýapylypdyr. Eýýäm onuň ýanynda häzir bolan ýagşyzada:

– Şojagaz baýlygyň bilen oňmaly bolarsyň, ýigit! Sen üç sany esasy zady ýadyňdan çykardyň: birinjiden, hiç bolmanda, näçeräk almalydygyny pikir etmelidiň, ikinjiden gap alman girdiň, üçünjiden, bir gysym altyny aljak bolup, baýlygyň açaryny alman çykdyň! – diýip ýitirim bolupdyr.

«Kanagat baý eýläär, nebis har eýläär» – öz zähmetiň süýjüligi başga. Ol ynsany bagtly edýär. Ahyry soňunda maksat-myradyna ýetirýär. Birden ähli zadyň eýesi bolmak islegi bolsa şol arzuwlygyna galýar.

Mähriban GELENOWA,

Halkara gatnaşyklary institutynyň mugallymy.

#garagum Halk döredijiligi we rowaýatlar